

ПАРТИЯ ОРГАНИЗАЦИЯЛАРЫНГА ОТЧЁТТАР, СОҢГУЛДАЛАР

Отчёттар болгаш соңгулдалар — партияның, бүгү партия организацияларының, коммунист бүрүзүң амыралыгыңга эң харыс салгалыг эе. Ол дээрсе — түңнелдерини үнүрүрүнн, мөөңөстүрүрүнн дүржүлганы чогадыкчы. Эу-биле болгаш шыгымын-биле анализтен көрүрүнүң, чаа орулгаларны шийирээрүнн, өң ажыктыг оруктарын болгаш аргаларын тодараларыңны үнүрүрүнн.

Элечтегил отчёт-соңгулдалыг кампания эгелзэн. Партия бо-дүктүнде, партияның цех ор-ганизацияларында хуралдар чоруп турар. Партия органи-зацияның ой-биле отчёт бээрн айткан СЭКП Уставында дүштүр партия эге органи-зацияларында, а ол ишкээ ра-йондарының, хоорайларының, округтарының, областтарын- болгаш крайларын парторга-низацияларында хуралдарын база конференцияларын бо чылдың төңүзүндө болгаш келер чылдың эгелзиде эртир-ер. Ол политиктиг чутула кампанияны чедикшириниң эртирери партияң хүрээлениң улам ийди быжылгаларын, партияның иштик демократиянын хөгжүдериң, партия организацияларының органи-зация болгаш идеология ажи-мын, социал-экономика чору-дугаларын удурутунуң хевирлерин база аргаларын сайыртайжыларын, совет нитилелдин амыралыгын СЭКП-ниң удуруткучу ролун бедилерин хандарлар ужура-лап СЭКП ТК-ның дүүн пар-лаан доктаалында демдегелген турар.

Бо чылдың сентябрь-ноя-брда эге организацияларда, 1983 чылдың ноябрь-декабрь-да район, хоорай болгаш ок-ругу организацияларында, 1983 чылдың декабрьда — 1984 чылдың январьда область бо-логш край организацияларында отчёттарын болгаш соңгула-дарын эртирер дугайында эвлекшескен республикалар-ның компартияларының ТК-ларының партия райкома-рының болгаш обкомдарының саналдарын СЭКП Топ Коми-теди хүлээп алган.

Партияның XXVI съездин-нин, СЭКП ТК-ның май бо-логш ноябрь (1982 ч.), июнь (1983 ч.) Пленумдарының нитилелдерин боттандыр-та талаш-биле партия органи-зацияларының болгаш оларын удуруткучу органианың ажи-чорулугузының айттыргаларын хуралдар болгаш конферен-циялар киржикчилериниң ки-чээлгениниң төвүгө тургуза-ры эрежок чутула. Экономик-тиг кол күргүзүлгелерни ажи-жириниң улус ажил-агыйында көстүп келген улаанышкын коммунисстерин, бүгү ажилы чоңарын сорук кирип тур-тур. Ол улаанышкынны чый-гылыш чок, доктаамал болу-дары — бирги черегин ол-роулазы. Ынчанга отчёттар болгаш соңгулдалар чоруп турда, чедик алындын чедик-шинерин болгаш бар курла-выларын халы база бот-шү-гүмчүлүккү эу-биле анализ-

тээр, келер үеде орулгалар-нын тодаргай айттыр чутула. Беш чылдың онаалдары кү-сөттинмесин турар участоктар-же кол кичээлгенин салын, оң чылдагынын илередип, беш чылдың планын ияа-ла күүсесир дээр тодаргай хем-чегерин аймадал кылдыр хе-рек.

Кол-ла чүе — бугуруга-ге чогуур корум-чүрүмү тургу-зар дугайында, күш-ажылдың бугуругу-чууун бедилер, бот-уенин чигесир болгаш про-дукцияны шынарны экижидер дугайында, дугуругу-галыг хе-рээр болгаш чыгылар талаш-биле дууладаларын үзөр чорукту болдурбас дугайында партияның айттышкынының канчаар боттанып турарын ажил-агыйың эу-биле сайыртай көрүр. Хуралдарга болгаш конференцияларга чу-гаа чүрүң-даа дугайында — эртемниң болгаш техниканың чедикшириниң бугуруга-ге илестерил-даа дугайында, камнаага болгаш хумагал-даа дугайында, социалыг чарыктың дээштиник-даа дугайында болза, ол тодаргай, ажил-херекти, илестелгил болгаш турар ужурау. Кам-наа-да чедикшириниң артын-да кижилер турар турар бо-гай. Дандарың ажил-херек-ти бугуругу партияң эу-биле көрүрүнүң үзгөр-чигең көр-гүзү турар коммунисстер ор-ганизацияда бактап турар эртемниң талашында чыл эстер-биле мактаттырар. Оң-биле кады ажил-херекке илестер чок хамарылаалыг кижилер дугайында чутуан-база чорудар херек.

Коммунисстерде сагыш сала-а чогуур чүрүлгөсү хей. Чиге-зээрсе, кээре ажил-агый бугуругузың хөгжүдериң бол-гаш интенсивизацияның тем-пелерин шапкыччыларын айт-тыргаларың талаш-биле хүлээп алган шийирлер дээр дижи. Оларын салым-хуу-рун колхозтарын болгаш сов-хозтарын, агроцестур ком-плексиң оске-даа эвенола-рының коммунисстер херекке албайн барып болур бе, и-чаш? Чок болбайн канчаар! Көзүңде эргелеп башкарыла-ның чаа органианың партия-жи удуруткучу практиказын нитилелдериң, көзүңде удуруткучу кадрлар-биле ажи-лды анализтээр чутула.

СЭКП ТК-ның июнь (1983 ч.) Пленуму бүгү хевир-ли партия комитеттериниң, парторганизацияларын мур-унунга идеология, кижизиди-чи, пропаганда ажилы экижидер талаш-биле улус орулгаларын салган. Сайы-раңгай социализмни болбазы-раңгайжыдарың байдалында партияның шийирлеп турар орулгаларың деңизинге чедир ону көдүрер дээр, ол ажилды канчаар тургусканын бүгү талаш-биле чуталаажыр херек.

Партияң — органиастыг ажилды айттыргаларын хан-зы-биле чуталаажыр негес-тин турар. Мында кол чүе чүе? Хамыктың мурунунда —

чер-черге политиктиг удурту-ганың деңизин бедилер, ажилдың стили сайыртай-жыдары, хей хураа-сугаа эртерер болгаш сазын-биле ажилдар чоруктары болду-разы, органиастыг ажилды партияң кууку эвеноларын-га болгаш күш-ажылды кол-аскыттыр мөөңөзү чутула. Кадрларын ийилер азыр, та-арыштыр сайгаар тургузар болгаш кижилер талаш-би-ле практикалы, контролаж болгаш күүсөлдениң хынала-зың дугуругузың принци-палыг эу-биле анализтээр херек.

Күш-ажылды коллективтер-ни башкарыкчы күжү бол-гаш политиктиг эзе — партия эге организациялары. Админис-трацияның ажил-чорудугу-зың контролажар эргезин оларын боттандырып турары-ны, бугуруга-ге, кижизиде-ге болгаш кижилерин ажи-мындалар оларын саа-ды чедирин күштелдирерини, күш-ажылды коллективтер дугайында Хоюуну амырал-га күүсөлдери чорударының айт-тыргаларын онаал айттып турган, оларын ажилын бугу-гу талаш-биле болгаш хан-зы көрүр чутула. Партияң хү-рээленин быжылгалар, ажи-коммунисстерни илей-политика талаш-биле дадыктырар, пар-тияң күштүрнү таарыштыр тургузар, профбиле болгаш комсомол организацияларын, хан-зы партиялар удуруткучу-лазы-биле ажилды хан-зы-биле көрүп анализтээр херек.

Партияның соңгулар органи-на хуралдарга болгаш кон-ференцияларга бот-шүгүмчү-ледик база хан-зы уткамыг илестелдирер келер ужурау. Ону сайгырп чуталаажыр — практикалы, өйү келген айт-тыргаларын коллективтер. Эу-биле болгаш улаанышкының үзгөр-чигең болуун дээр ол дугайында сагыш салыр херек. Санаа-онаал кирирнн хо-лу эртерт кызыгаарлар, дидим боталды базарын хараар би-чин-даа оралдажышкыны, нидирден чуталаан шүгүмчү-ледик санааларын болгаш сү-месерин херексес чоруктар-ны болдурбас херек. Бүгү-де ажилды санааларын хүлээп алыр, шийирлерге кирир, сүмесерин боттандырар дээр контролаж күштелдирер хе-рек.

Соңгулар органианын бады-лап турда, коммунисстер аи-да бедик харысалажың көрү-зөр хүлээлгилер. Ынаар эң ажи коммунисстерин эң эки-лер кирер ужурау. Чаа соң-гуктан актив-биле практиктиг ажилды бичи-даа саада-пайн чорудары чутула.

Партияның иштик демокра-тизын калбартыры, комму-нисстерниң бедик идеякын болгаш харысалажы, отчёт-тар болгаш соңгулдаларын эртеририниң шийи органиасты-гы партияң XXVI съезди-ниниң, СЭКП ТК-ның дараа-зындагы Пленумдарының шийирлерин чедикшириниң күүсөлдериңе илгизин бээр.

(«ПРАВДА» солундан).

АКШ-ТЫҢ ПРОФЭВИЛЕЛ ЭШ Ю. В. АНДРОПОВТУҢ

ВЦСПС-тин болгаш ССРЭ-нин лар машина тудуунуң ажилчыларының профбиле ТК-зының чалаанын. Бугуругу профбиле ажилчыларын ССРЭ-ге баштап келген. Машина тудуунуң болгаш аэро-космос үлгүлүрүнүн (АКШ) ажилчыларының национал-дар аразының ассоциация-ның президентин болгаш аме-рика АФТ профбиле катты-жыкшының — КПП-и и и оралачы президентин Уин-дям Уинпигерини СЭКП ТК-ның Чингине секретари, ССРЭ-ниң Дээди Соведини Президиумунуң Даргазы Ю. В. Андропов август 17-де хүлээп алган.

Байыр чедирген адрести — ийи кижиниң хол тутууп мен-дешкенниң силбиң чутурап болгаш АКШ-ты база ССРЭ-ни көргөзүр — ол силбиң чүе-ге органиастыгы. Админис-трацияның ажил-чорудугу-зың контролажар эргезин оларын боттандырып турары-ны, бугуруга-ге, кижизиде-ге болгаш кижилерин ажи-мындалар оларын саа-ды чедирин күштелдирерини, күш-ажылды коллективтер дугайында Хоюуну амырал-га күүсөлдери чорударының айт-тыргаларын онаал айттып турган, оларын ажилын бугу-гу талаш-биле болгаш хан-зы көрүр чутула. Партияң хү-рээленин быжылгалар, ажи-коммунисстерни илей-политика талаш-биле дадыктырар, пар-тияң күштүрнү таарыштыр тургузар, профбиле болгаш комсомол организацияларын, хан-зы партиялар удуруткучу-лазы-биле ажилды хан-зы-биле көрүп анализтээр херек.

У. Уинпигериниң болгаш Ю. В. Андроповтуң аразыңа пайырлачы эвлекен беседа болган. ВЦСПС-тин даргазы С. А. Шалаев болгаш СЭКП ТК-ның Чингине секретарины дуулажың А. М. Алексан-дров беседага киришкен. Алек-сандров чедирген — маши-на тудуунуң болгаш аэро-кос-мос үлгүлүрүнүн ажилчыла-рының ассоциациязына ке-жизиниң ийи-биле болгаш ба-йыр чедирген адрести дамчы-ды берген дээр чуректин хан-зында өөрүп четтиришкен-ниң Ю. В. Андропов илер-гейлээ болгаш байыр чедир-ген ол адрести совет кижилер-биле пайырлады хөгжүдери-чте, бистин чурттарыныс-

тың аразыңа тайбынны бол-гаш калы ажилдажылган харысалажың, а оон-биле бугу-иниң тайбынны быжыл-галарың АКШ-тың ажилчы чоңарының чутурауң илер-гейлээшкын кылдыр көрүп турарыңа онаал демдегелзэн. Бисте чылгы холун кым сунар болуур, ону совет кижилер көзүңде ах сеткил-биле уткуур деп, Ю. В. Андропов чутала-лаан.

АКШ-тын эң улус профэ-вилелериниң брессиниң уду-рукчу болгаш ол чурттуң улус профэвилел каттыжыш-кының оралачы президен-тин, тайбынны болгаш улус-тар аразыңа калы ажил-а-жылдың идеяларын бер-дешкен хей-иниң ажилчы-чың У. Уинпигерини ССРЭ-де билер болгаш хулапел тур-гун Ю. В. Андропов демде-гелзэн.

Совет кижилер бистин чур-ттарыныс ажилчыларының болгаш бугу ажилчы чоңар-ының аразыңа сыйың харыс-лажың кээреде талашыл-лары болуп келген. Политик-тиг үзүл-бодаларың бугу-гуларын турга-да, ажил-чы кижилер — кээреде ажи-мын кижилер болуп турар бол-гаш оларда эвези эвез нити эрге-ажыктарын барыга быжы-мын-биле бугуруп турар бис.

Амгы үеде ол нити эрге-ажык чүдөл диге, хамыктың мурунда тайбынны кам-нааларың, дегелгениң чаа да-йыштың, дегелгениң кийи те-рептегес калдыг көргүзүгү-жүктүрүлгө ажил-а-жылдың дыйынны халызын болдур-ба-зында болуп турар.

Ол ажилды хол үнүп ту-рар дээр болза, адрелюг боо-чесекти эидере бугуругу-чун, ол эидере бугуругу-чун «соок дайынны» бугуругу-чун харысалажың, агрессивни по-литиктиг медделер болгаш чедикшириниң биле, а ха-

ЧААГАЙ САГЫШ САЛЫШКЫН

СЭКП Топ Комитетинге партияның хоочунары, биле ужуражышкын болгаш со-лундардан номчул, радиолан илгизилдес. Менээ, пенсия-лап үзүл-даа, улус ажил-а-жылдың адырында ажил-а-жылдамырал турар кижиге, ол дыка өөрүчүгү, сагыш-сет-килд көдүрүп кээр ужу-р: жымжыктын болган-дыр.

СЭКП ТК-ның Чингине се-кретари, ССРЭ-ниң Дээди Со-вединиң Президиумунуң Дар-газы эш Ю. В. Андроповтуң ук ужуражышкына чута-лаан бугу чүдөлери менээ бо-за хамааржыр. Ужар ажи-чыл садыг шүгүмүңа ажил-дап, ол чылдарда Тывага чур-тап келдим. Республиканың садыг хандырылганың-даа, нити Тываның-даа бо чыл-дарда хөгжүлгенин көрүп келдим. Республиканың күрү-

не-даа, кооперация-даа садыг-ларыңа ол чылдарда ко-сук өскерилешкен болгашын херектен мен. Анимактар-биле ажил дуга-йыңа эш Ю. В. Андропов то-даргай чуталаан. Муну ажилдап келген чылдарыңа да-йыннышкының ролу до-ктаамал бедил келген. Чаа са-дыктылап киргенде мени да-йынны турган кижилер эвези эвез, бодум арга-дур-жулгалар апаргаш база-ла хей-хей аниактары бо хү-дүткелди, нарын мергежиле чанчыгар кылдыр өөртекенин чуталаар апар мен. Олар-ның аразыңа ам дуржулга-лыг апарган садыкжылар Л. Кочетова, Т. Корнилова, В. Зайцева болгаш өскөдөр-да бар. Ол ужуражыга үзүндө эш Ю. В. Андропов мыңа дээр:

«Эгелзэн херекти уламчылал шидар, хары-даа улус-улус чедикшириниң биле кү-сөлдери кижилер да-йыннышкының орун созуур. Ол дээрсе, бис-тин аадарың аниактар партия-ныстың ону улус ажил-хер-ектиң сагалда дамчыдыр, бар-нын хандырып турар. Бугуругу партияң тургуштур. Чоңун хандырылганыңа бараан бо-луп келген орунуну үстүңде чуталаан аниактар созуу турарыңа мен база чоргал-дарын мен. Олар төлөнтпг са-дыкжылар болуп, чоңуңуң мурунуга шидар, ша-би бараан болур дээрине бугу-ругу мен. Ол база мээң са-дыкжымын болур.

В. ОХОТНИКОВА.
Кызыда № 10 магазиниң эргелескын, күш-ажылдыг хоочуну.

АЖЫЛДАКЧЫЗЫН ХҮЛЭЭП АЛГАНЫ

циязы ССРЭ болуңуң төпсө-зи чааскан дугурун бистин илгизирп тургузуп, НАТО-ну адрелюг чүе-чүе ракеталарын мурунга бистин төпсөк чок артырарын ор-далдык турар-дыр. Ону бис каажыңа чедер кылбас бис. Ынчалзажок америк тала бодуңуң чогуучалыг эвез ха-дешикшиңиң адретин өөдү-де өскөртп, ах сеткилди дур-гужу алышкыңа созуур-галды илгизилээр дээрине илгезишпаан. Женева чу-гаалажышкыңа ССРЭ моон сонгаар-даа чогуучалыг болгаш эвлек шүгүмүң барымдалаар апар. Америк кааж бистин мурунга чогуу-а-жыңа, Европаның деңсиз-эри-ге бодуңуң адрелюг чаа рас-келерин тургузуп эгелзеш-паан. Бистин совет улустун болгаш оң эвлекчилерин ажил чок чоруп хандыра-рыңа камгалаалың харыс хемчегерин алыр кылдыр албадажың чедир илгиз шү-гүмүң барымдалаар бис.

Болуушкунарын чыгар-жыңа бугуң күзөвлин тур-рар бис, дугуругу-галың чедир алыр болгаш ийи талаш-лың адрелюг боо-чесектерин кызырар күзүп турар бис. Чегре-даа, космоска-да боо-чесектиң эидере бугуругу-чун күзөвлин турар бис, и-чашка милитаризмни сула-кылар болза, оон ал кижилер төлөтөгө өлүмүң чаа ажил тургузуп келер ийи.

СЭРЭ-ниң болгаш Каттыш-кан Штаттарын профэвиле-дериниң аразыңа харысала-ларга Ю. В. Андропов чута-лааның түңнелдиге доктаган. Бисте — ийиң харысала-лар дээр, ол харысалаарын калбартыры дээр тур-рар бис, ийиң болгаш ол харысалаар дег эргелгил чорук-ка болгаш бот-боттарын хү-дүзүлгө, каажың-даа ийиң көрүшкүң чок байдалы түң-

нелеттинген турар ужура-лап, ол чуталаан. Бистин Совет Эвилелде профэвилелериниң хайга-мың улус ролу ошол, со-сала чок чутууң өлүмүң, чүтү эргелдиг болгаш мистер-а-дыг аргалары болуп турар. АКШ-и профэвиле ажилдажың болгаш ажи-чы чоңар массаларын илгиз-бип алыр болза, эки болур ийи.

Совет Эвилелиниң болгаш Каттышкан Штаттарын ажилчы чоңарының аразыңа харысалаарын болгаш ийи-рачы ужуражышкыны-ның калбаа-биле хөгжүдөр дээр, бистин чурттарыныс аразыңа харысалаарын бир-чи экижидер болгаш тай-бын кады ажилдажың дээр тургуштур бис.

Совет-америк харысала-рың болгаш тайбынны ажи-лаар дээр демселдин чутула айттыргаларын талаш-биле совет туртуш тодаргай та-ймырлап дээр Ю. В. Ан-дроповка өөрүп четтиргенин У. Уинпигерин илгезилзэн. Боо-чесекти эидере бугуругу-чун кичиктирбас болгаш тайбын кожа-хембээ до-гуунашкының үлгүлүрүн быжылгаачыңа улааткан Совет Эвилелиниң күжүн-кири-риниң ол бедил-биле үнү-лүз. Бистин тайбынны хан-дырлар болгаш адрелюг а-жылдың кичиктирбас болгаш тайбынны ажилчы чоңары база күзүп турар деп, ол онаал демдегелзэн. Бистин чурттарыныс профэ-вилелериниң, бугу ажилчы чоңарының аразыңа харысала-лар доктаамал хөгжүдөр болгаш калбартыры — бот-боттарын эки бичирин хан-зы-ладарыңа, тайбынны быжыл-галарыңа илгезилгил оруктар-ны брессин-дир деп, У. Уин-пигерин чуталаан.

(СЭТА).

ҮШ ДАКПЫР КҮҮСЕДИП КИРИПКЕН

— Мал чемпиге борбаан-дыр белеткериң кол ажилдар-нын брессин дээр санан турар бис. Ынчанга аш хүнериң шак, минута бүрүзү чогуула-жып ажилдап, ажилды та-арыштыр органиастыгыңың

түңнелдиге багай эвез көрү-зүлгөң чедип ал тур бис — деп, ССРЭ-ниң 50 чылыг атыг совохотуң борбаан-дыр белеткериң талаш-биле эвези оо удуруткучу М. И. Башпир чуталаан, ол ажилда хаара

туттуган механизмдарыңа ажил-иниң дугайын чутала-лазы. АВМ-де ажилдап турар ме-ханизмдар ийи ээлдеге үстүп алган. Оларын ажи-лы эртенгиң 5 шак ажи-п тур-

да-ла эгелээр. Суланы кестирп турар комбайннар кожулар-нын додуртурга, оларын дөрт чедирген, чангыс тра-ктор оларын АВМ-че чедирп турар. Ажилды ынчар чогу-мчыл кылдыр органиасты-ның оң темпин дүргө болгаш шынар бедик. Хүлө-ле 30-32 кожуш ийи азы 120 — 130 тонна чедер ногаан мас-саны борбаан-дыр белетке-чкериң ал турарлар.

АВМ-де ажил ханымшкы-нын. Илгизил СЭКП райком-унуң бюре кежигүрү, партбу-лу удуруткучу, оператор А. В. Гольмювтуң ажилдап тур-ры № 1 ээлдеге ажил ша-лыкын чоруп турар. Ногаан масса кеңалдеңизде ажилдап турар КУФ-1.8-тиң комбайнери, бирги кластың трактористы Петр Григорьевич Тонкин биле «Беларусь» трактористы Василий Николаев Горлодун олар кыска чепер үзүндө ужуражып, ажилчыны айы-биле чутала-жып турда, аида чедер бер-деш.

— Нитиниң малыңа чет-чир чемпи белеткери — кижилер бүрүзүң херээ. Аида кир-жин, багай эвез түңнелдерин

чедип ал турарыңа чор-гааралың тур бис. Механи-заторуң мергежилни чедип алганыңдан бээр ам 30 чыл чедип тур, ажилың эки чо-руп тур, планыңың ажи-п күзүлгө — хүлээлгес дед сагаар бис — деп, хоочун ме-ханизатор П. Г. Тонкин чу-галаан.

Дугуругу-галың механизатор-лар ажилын катал-ла улам-чыл чоруптарга, ногаан массаның кеңалдеңизде ажил-дап турар база бир комбайн биче чокуулап келгире, эре-но удуруткучу ону доктаа-жың, биске чуталаан — Мур-накчыларын брессин — Ва-силь Маркович Янгубов бо-ла болгай.

— Мага чем белеткериң үзүндө кошкак ажилдарын дег чаркыңың чүе кайла боор. Чайгы хүнер адалка-лың, хирал дүжүл турар апар-ган болгай. Бүгү-де күштү бо чутула кампания бисте улап турары эки-дир — деп, В. Янгубов чуталаан.

К. МААДЫР-ОД.
ЧУРУКТАРДА: П. Тонкин биле В. Горлозов; комбайнер В. Янгубов.
АВТОРУҢ ФОТОЛАРЫ.

Танды районнуң ажил-инчилери бо чылын 27670 тонна ситенин кезип белеткээр тургаш, ол хүлээлгезин 5195 тонна чедирп алган. Ам-даа 7 муң ажи тонна сенажы салыры, 400 хире тонна витаминиң ситен далганын белеткээр артак. Сенаж салырының планын «Революцияны чаабымың» совох болгаш «Сосновка» дуржука-бугуруга каттыжышкынны күзүлгөсүн планын ССРЭ-ниң 50 чылыг атыг совохотун ажил-инчилери ийи катал ажи күзүлгөсүн, ам үшкүчүнчө киркиң. Ол талаш-биле планын «Коммунизмниң херел» со-вох күзүлгөсүн алган.

Мал чемпигиниң белеткел-вискериң ойт-ситениң хоу-уң талаш-биле «Россия» совох районда жохулап тур-рарларын брессин болуп ар-тышпаан. 3100 тонна ситен бе-леткээр планын бо ажил-а-жыл август 15-те чүгө 380 тонна чедирп алган. Сенаж салы-рының витаминиң ситен дал-ганын белеткериң планын күзүлгөсүн алган.

Мал чемпиги белеткериңге таарымча чок берге байдалар эркен каш чыл улаштыр тур-гулаанын, оң кол чылдагыны — кандалашкын уркуу — кижилер бүрүзү билер. А бо чыл-ды? Ситениң үнүгө кайла-да багай эвез, илгизил Танды районнуң деңсизерине үнүгө ситенин көргөш, кижилер магаддар. Ылдыр турбужа, де-

„РОССИЯ“ СОВХОЗ: темп оожум. Чүге?

— кол айттыр дээр бидин-дир. Хире-дереңис-биле ажил-дап, планың онаалдарың күзүлгөсүн бугу күштү мөөңөп турар бис — деп, совох директору А. Н. Бай-гажак чуталаан, улачы-ламы: — Мал чемпиги белеткериң бригадалар бар, ону 3 эвенога үскен бис. Сана-торидин болгаш суурдан ситен кезилдесинде киржип турарлар эвези эвез.

— Мал чемпиги белеткээр талаш-биле районнуң ажи-лаларыңда эң куу түңнел ситерилдес-дир, чылдагының чүе иргн, Александр Никит-чү — деп айттырды. — Кол-ла чылдагыны — чаашкында, ажил шүтү кылдымас-тыр, ситен база өлө бээр, ол чердеге машина-техника эртин шыдаас апар-дар. Чүгө дүүн болгаш бугу — чаашкын чок болду. — Ол айттырды партия органиастыгың секретари

З. З. Газеева мыңчаар харыс-лады: — Мал чемпигиниң белеткелде чептестерин бары шы. СЭКП райкомунуң бюроуңа ол дугайын база чуталаашкан чүе. Агаар-бодуе шапкыч-лап турарлар бар. — Оскө ажил-агыйлар си-гелди кезип турар, а силер-ниңде чүге хөгжүлгө? — Бистин ситен кээр шал-деринс колдуула-ла тулаа черлер болгай.

Харылар бидилгир-дир. Мал чемпигиниң белеткелде бугу-ле жохулаашкының «Россия» совохотун удуруткучулар чүгө чаашкыны чаа каан турары ол. Бир эвез күстүң айларында агаар улам баксырар, чаашкынар турп бээр болза канчаарлы — ма-га чем белеткес бе? — деп айттыр чыгар-ла турусту-нуп келер-дир. Ас хүнериниң магалың, а ол хүнерин до-дуу-биле ажилдап чүе бол-

за, планың чүгө күзүлгөсү эвез, а ажи күзүлгөсүң аргалары ол ажил-агыйлар бар. Ажил кылды күш чегир, а чүгө ону чедир органиасты-гайн турарыңа ийиң жо-хулаашкынар болуп турар диге чазыг болбас.

